

Cofnodion Grŵp Gweithredu Lleol Gwynedd - LEADER.

08.07.2015

Caffi Antur Stiniog, Llyn Trawsfynydd

Yn bresennol:

Cynrychiolaeth o'r Sector Menter:		
Ceri Cunningham	(CC)	Antur Stiniog
Gwenan Williams	(GW)	Bwyty Lleu
Gwion Llwyd	(GLI)	Dioni
Ian Nellist	(IN)	Ffederasiwn Busnesau Bach
Menna Jones	(MJ)	Antur Waunfawr
Alun Wyn Evans	(AWW)	NFU
Cynrychiolaeth o'r Sector Gwirfoddol		
Arwel Jones	(AJ)	Partneriaeth Llŷn
Owen Gwilym Thomas	(OG)	Un Llais Cymru
Robert Lowe	(RL)	Plas Heli Cyf
Gethin Evans	(GE)	Cynrychiolaeth i GISDA Cyf
Cynrychiolaeth o'r Sector Cyhoeddus		
Aled Jones-Griffith	(AJG)	Grŵp Llandrillo Menai – Coleg Meirion Dwyfor
Dr Einir M Young	(EY)	Prifysgol Bangor
Ifer Gwyn	(IG)	Parc Cenedlaethol Eryri
Mandy Williams-Davies	(MWD)	Cyngor Gwynedd
Cynrychiolaeth o Fenter Môn		
Zoe Pritchard	(ZP)	<i>Cadeirydd dros dro</i>
Gerallt Llewelyn Jones	(GLIJ)	
Dafydd Gruffydd	(DG)	
Rachel Roberts	(RR)	
Aaron Warren	(AW)	
Rhian Hughes	(RH)	
Kaite Hughes-Ellis	(KHE)	
Saran Edwards	(SE)	<i>Cofnodion</i>
Cynrychiolaeth o Gyngor Gwynedd		
Dylan Rhys Griffiths	(DRhG)	
Siaradwr Gwadd		
Tom Pert		Casgliad y Werin Cymru

Ymddiheuriadau:

Craig ab Iago-Dyffryn Nantlle 2020

David Ingham- Rheolwr prosiect -Cynlluniau Hydro Cymunedol

Llywelyn Rhys- Fflam Cyf

Delyth Vaughan-Mantell Gwynedd

Pwynt	Manylion	Gweithred
Cyfarfod Grŵp Gweithredu Lleol		
1.1.	<p>Bu i Zoe Pritchard cadarnhau'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd Grŵp Gweithredu Lleol Gwynedd sef, Menna Jones, Antur Waunfawr fel cadeirydd ac Alun Wyn Evans, NFU/FUW fel yr is-gadeirydd. Mae hyn yn dilyn enwebiadau a proses pleidleisio digidol gan yr holl aelodau cyn y cyfarfod yma.</p> <p>Nodwyd fod y cadeirydd mewn lle tan fis Mawrth 2016, lle bydd proses o dethol cadeirydd yn ail cychwyn.</p> <p>Penderfyniwyd y byddai Zoe Pritchard yn cadeirio am weddill y cyfarfod, gan nad oedd cyfle i baratoi'r cadeirydd ac is-gadeirydd newydd cyn y cyfarfod.</p>	
1.2.	<p>Rhoddwyd croeso cynnes i bawb i gyfarfod Grŵp Gweithredu Lleol Gwynedd – LEADER gan Zoe Pritchard, rheolwr y rhaglen yng Ngwynedd.</p> <p>Derbyniwyd ymddiheuriadau gan bedwar aelod drwy law ZP.</p>	
1.3.	<p>Diweddariad o'r sefyllfa Gyllidol- Zoe Pritchard</p> <p>Cyflwynodd ZP sefyllfa gyllidol y cynllun gan nodi nad oedd cadarnhad terfynol wedi ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru eto. Eglurodd fod trafodaethau yn parhau ynglŷn ag y systemau cyllidol a'r proffil gwariant.</p> <p>Yn ychwanegol i gyllid UE / Llywodraeth Cymru, mae ceisiadau wedi ei cyflwyno i Gyngor Gwynedd (£75k dros 3 blynedd) a Asiantaeth Decomisiynu NiwcLEAR (£285k dros 3 blynedd) tuag at yr arian cyfatebol i'r rhaglen. Mae disgwyl cadarnhad ar y ceisiadau yma erbyn mis Medi.</p> <p>Aeth ZP ymlaen i egluro fod canran o'r cyllid gweithredol y cynllun wedi ei glustnodi ar gyfer cynlluniau cydweithredol.</p>	
1.4	<p>Y broses dethol cynlluniau –Dafydd Gruffydd</p> <p>Cyflwynodd DG y broses o ddatblygu'r cynlluniau gan gyfeirio'r grŵp i'r papur Canllaw ar ddatblygu a chymeradwyo Cynllun LEADER.</p> <p>Eglurodd DG y bwriad o sefydlu Grŵp Technegol er mwyn ystyried datganiadau o ddiddordeb i sicrhau eu bod yn gymwys, yn cyd-fynd â'r SDLI, ac yn cyfrannu at allbynnau. Bydd gan y Grŵp Technegol hefyd yn hawl i glustnodi swm bach o gyllid (£2,500) er mwyn cwblhau gwaith i ddatblygu cynlluniau llawn e.e. gwaith ymchwil.</p> <p>Fydd y Grŵp Technegol yn cynnwys Cadeirydd/Is-gadeirydd y LAG, Swyddog o Gyngor Gwynedd, Parc Cenedlaethol, a'r aelod o'r LAG gyda'r profiad a'r diddordeb yn y syniad. Yn dilyn pryderon a chodwyd yn y cyfarfod, DG yn cadarnhau fod cynnig am fynd allan i'r aelodau sylfaenol gan gynnwys e-bost i'r aelodau LAG i weld os oes unrhyw ddiddordeb.</p> <p>Codwyd pryderon ynglŷn â'r broses o hyrwyddo'r cynllun a theimlwyd fod y</p>	

	<p>broses ar hyn o bryd yn gaeedig. Holiwyd os modd i'r cynllun gael ei hyrwyddo yn y papurau, drwy gyfryngau cymdeithasol.</p> <p>Cadarnhaodd DG ei bod hi yn fwriad hyrwyddo'r cynllun yn eang, ond bod oedi wedi bod hyd yma gan bod angen diffinio'r disgwyliadau â'r gofynion. Cytunwyd i adnabod ffyrdd o hyrwyddo'r cynllun a'i cyflwyno yn y cyfarfod nesaf.</p> <p>Nododd Ifer Gwyn fod cyfrifoldeb ar yr aelodau hefyd i ddatgelu cymunedau o ddiddordeb. IG am ymestyn gwahoddiad i swyddogion Menter Môn i roi cyflwyniad i swyddogion Parc Cenedlaethol i gyflwyno LEADER.</p> <p>Ychwanegodd OGE fod cyfle yna hefyd i hyrwyddo LEADER i Gynghorau Plwyf. ZP yn cadarnhau bydd swyddogion Menter Môn am drefnu cyflwyniadau agoriadol LEADER i'r 3 rhanbarth o'r Sir cyn diwedd y flwyddyn, a bydd gwahoddiad yn cael ei yrru i'r Cyngorau plwyf bryd hynny.</p>	<p>DG</p> <p>IG</p> <p>ZP</p>
Datganiadau o ddiddordeb		
1.5 (i)	<p>Rhodd Ymwelwyr Cyflwynodd DG Datganiad o Ddiddordeb i'r grŵp sef, Cynllun Rhodd Ymwelwyr Eryri.</p> <p>Bu i DG dangos fideo i'r grŵp, sef NutureLakeland sy'n rhedeg cynllun Rhodd ymwelwyr llwyddiannus yn Ardal y Llnoedd.</p> <p>Nodwyd fod astudiaeth dichonoldeb eisoes wedi ei gynhyrchu gan Adran Twristiaeth Cyngor Gwynedd yn 2013, sydd ar gael i LEADER i'w ddefnyddio. Roedd y Dod yn gofyn am adnoddau staff Menter Môn i adnabod y galw am y cynllun ymysg ymwelwyr a busnesau, ynghyd â'r systemau fyddai orau i gasglu rhoddion.</p> <p>Awgrymwyd bod tebygolrwydd y byddai busnesau ac ymwelwyr yn ffafrio defnyddio'r arian at gynlluniau o'r ochr dynol e.e. helpu pobl ifanc sefydlu busnes, helpu cymunedau tlawd, yn hytrach na defnyddio'r arian at achosion amgylcheddol e.e. cynnal llwybrau cerdded.</p> <p>Nododd Arwel Jones fod gwaith ymchwil yn cael ymgymryd ym Mhen Llŷn fel rhan o gynllun Eco Amgueddfa o dan arweiniad Dr Einir Young. Awgrymwyd byddai modd cydweithio. RH am gysylltu gyda AJ a EY i weld os modd cydweithio.</p> <p>Ychwanegodd IG fod cynlluniau fel tocyn ymwelwyr ar gael mewn ardaloedd eraill ym Mhrydain a thu hwnt. RH i wneud y gwaith ymchwil</p> <p>Nododd DG mai nod yr datganiad o ddiddordeb yma ar gyfer amser staff i gynnal gwaith ymchwil i dueddiadau busnesau ac ymwelwyr, ac edrych ar opsiynau brandio'r cynllun.</p> <p>Yn dilyn argymhellion aelodau grŵp, penderfynwyd diwygio'r datganiad o ddiddordeb i adlewyrchu awgrymiadau'r grŵp. Rhian Hughes i'w gylchredeg drwy e-bost.</p>	<p>RH</p> <p>RH</p> <p>RH</p>

1.6(ii)	<p><u>Gwastraff Swmpus- Zoe Pritchard</u></p> <p>Cyflwynodd ZP y Datganiad o Ddiddordeb (DOD) ar gyfer cynllun 'Gwastraff Swmpus'.</p> <p>Derbyniodd Menter Môn wahoddiad i fod yn ynghlwm â thrafodaethau rhwng Cyngor Gwynedd a'r mentrau cymdeithasol Antur Waunfawr a Seren Cyf, i weld os oedd modd trosglwyddo'r gwasanaeth o gasglu gwastraff Swmpus o Gyngor Gwynedd i'r Mentrau Cymdeithasol.</p> <p>Eglurodd ZP y drefn presennol o gasglu gwastraff swmpus sydd yn cael ei wireddu gan y Cyngor a'r mentrau cymdeithasol ar y cyd. Mae'r mentrau cymdeithasol yn agored i'r syniad o gasglu'r holl sbwriel ond mae angen fwy o wybodaeth yn gyntaf ar y math o wastraff cesglir gan y Cyngor.</p> <p>Mae'r DOD yn gofyn am gyllid i gomisiynu swyddogion o Antur Waunfawr a Seren Cyf i dreulio amser gyda staff loriau Cyngor Gwynedd er mwyn cofnodi'r hyn a gesglir a chyflwynu'r data ar y diwedd.</p> <p>Awgrymodd IN i'r swyddogion gysylltu gyda Rebecca Jones, Prifysgol Bangor sy'n archwilio i'r maes penodol hwn. RH i gysylltu.</p> <p>Amlygodd AWE fod 'flytipping' yn gallu fod yn broblem i nifer o gymunedau, angen cael ei rhoi mewn ystyriaeth.</p> <p>ZP am holi Adran Gwastraff, Cyngor Gwynedd yn cyfarfod 19eg o Awst am alwadau 'Flytipping'.</p> <p>Awgrymodd AJG os oes modd i gynnig mwy o amser i staff Antur Waunfawr/Seren Cyf ar loriau Cyngor Gwynedd, er mwyn gweld y gwahaniaethau o wastraff dros gyfnod hirach er mwyn sicrhau data dibynadwy a realistig.</p> <p>Cytunodd y grŵp i gynyddu'r swm arian ar gyfer gwaith ymchwil y prosiect. Grŵp yn cytuno ar gynyddu'r swm o £640 i uchafswm o £3,000.</p>	<p>RH</p> <p>ZP</p>
Cynlluniau		
1.6 (i)	<p><u>Be Nesa Llŷn?</u></p> <p>Cyflwynwyd 'Be Nesa Llŷn?' gan ZP, sef cronfa benthyciad ar gyfer bobl ifanc ym Mhen Llŷn i gychwyn busnes, neu os yw'r busnes yn bodoli'n barod i dyfu'r busnes.</p> <p>Cafwyd cyfarfod grŵp Be Nesa Llŷn ar nos Lun (6ed o Orffennaf) i ystyried 2 gais i'r gronfa. Cafodd y 2 gais ei gymeradwyo.</p> <p>Ychwanegwyd bod yna fwriad i greu rhwydwaith o fusnesau ym Mhen Llyn, i allu cynnig gwasanaeth fel desg boeth, marchnata, cyfrifeg a dylunio am ddim i rheini sy'n gychwyn allan. Nodwyd mai'r prif nod yn y tymor hir yw trosglwyddo'r model i ardaloedd eraill yng Ngwynedd fel Meirionnydd ac Arfon.</p> <p>RL yn ymestyn gwahoddiad i aelodau Be Nesa Llŷn i Blas Heli, sef Canolfan hwylio newydd Pwllheli, er mwyn creu'r cysylltiad.</p>	<p>RL / ZP</p>

	<p>Awgrymodd GLIJ i'r aelodau LAG feddwl am unigolion lleol a fyddai gyd diddordeb i wneud rhywbeth tebyg yn Arfon a Meirionnydd.</p> <p>Holwyd os oes modd derbyn taflen cwestiwn ac ateb i'w gylchredeg ymysg ardaloedd eraill yng Ngwynedd. Cadarnhaodd ZP bydd taflen c&a yn cael ei greu unwaith fydd mwy o wybodaeth ar gael o brosesau hir dymor y cynllun. Byddem wedyn yn creu taflen i'w gylchredeg ymysg ardaloedd eraill .</p> <p>Y grŵp yn hapus i gymeradwyo amser staff i farchnata a gweinyddu'r prosiect, a chreu banc adnoddau.</p>	ZP
1.6 (ii)	<p><u>O glust i glust</u></p> <p>Cyflwynodd DG y cynllun 'O Glust i Glust' i'r grŵp. Datblygwyd y syniad gan Menter Môn gyda chefnogaeth gan Gronfa Technoleg Llywodraeth Cymru. Mae'r App yn hwyluso'r broses o gyfieithu ar y bryd drwy ddefnyddio ffonau symudol a chlustffonau. Eglurodd DG fod 'na fwriad cydweithio gyda Geosho (datblygwyr y meddalwedd), Cymen (cwmni cyfieithu) ac Antur Waunfawr (ailgylchu ffonau) er mwyn rhedeg peilot. Derbyniwyd adborth ardderchog gan defnyddwyr y system.</p> <p>Codwyd pryderon ynglŷn â chyfrinachedd y system, a chadarnhaodd DG fod y system yn gallu cael ei amgryptio os oes angen.</p> <p>Holodd Gwynfor o gwmni Cymen, yr cyfieithydd ar y pryd yn ystod cyfarfod y LAG heddiw, os yw'r defnyddiwr yn derbyn galwad ffôn ar ei ffon bersonol, gall yr alwad gael ei ymateb? DG am holi a chadarnhau i'r grŵp.</p> <p>Ychwanegodd ZP fod cyfleoedd ar gael i ymestyn y system tu fewn i dwristiaeth i'w ddefnyddio gyda llwybrau cerdded ayyb.</p> <p>Holodd AJG os oes modd i'r app ddelio gyda mwy nag un iaith ar y tro? Gadarnhad DG fod modd i allu rhedeg a dewis mwy na un iaith.</p> <p>Holodd DG am gymeradwyaeth y grŵp i ddefnyddio adnoddau LEADER ar £1000 i brynu ffonau symudol newydd er mwyn gallu treialu'r system mewn amryw o sefyllfaoedd gwahanol, gan gynnwys sesiwn yn ystod Eisteddfod meifod 2015. GGLL yn cytuno.</p>	DG
1.9	<p><u>Beacons Digidol</u></p> <p>Oherwydd diffyg amser, bu i'r cadeirydd symud ymlaen i bwynt 1.9 o'r agenda, sef Beacons Digidol. Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Rheinalt Jones, yr siaradwr gwreiddiol a chroesawu Tom Pert (TP)i'r cyfarfod, sydd yn Reolwr Datblygu Ar-Lein, tîm Data a Thechnoleg o fewn Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru.</p> <p>Eglurodd TP bod Casgliad y Werin Cymru yn wefan yn llawn ffotograffau, recordiau sain, dogfennau, fideos a straeon cyfareddol am hanes a threftadaeth Cymru a'i phobl - y cyntaf o'i fath yng Nghymru.</p>	

	<p>Cyflwynodd TP y gwaith cyfredol o gwmpas Cymru a'r manteision o beacons digidol. Nodwyd fod nifer o Beacons wedi cael ei leoli yn amgueddfa llechi yn Llanberis. Cyfle i ymwelwyr weld yr holl adnodd digidol drwy gysylltu i'r ap cyfredol.</p> <p>Am fwy o wybodaeth am beacons digidol, roedd TP yn fodlon derbyn unrhyw ymholiad, a gellid gysylltu ag o drwy e-bost tom.pert@cywc.cymru</p>	
	<p><u>Dyddiad y cyfarfod nesaf- Medi 9fed. Amser a lleoliad i'w gadarnhau</u></p> <p>Bu i GLIJ diolch i'r aelodau am ei hamser ac ymroddiad i'r cyfarfod heddiw.</p> <p><u>Cloi</u></p>	